

ПІДСУМКОВА СЕМЕСТРОВА РОБОТА

7 клас, I семестр

Загальна інструкція щодо виконання роботи

Підсумкова робота складається із чотирьох частин — А, В, С та D.

Частина А містить **4 завдання**, частина В — **8 завдань**, частина С — **3 завдання** і частина D — **3 завдання**. Деякі завдання передбачають надання відповіді шляхом вибору одного правильного варіанта, а на деякі — необхідно надавати письмову коротку або розгорнуту відповідь або відповідь у вигляді звукового повідомлення, записаного з використанням цифрового пристрою (наприклад, смартфона). Інструкції щодо виконання тих чи тих завдань подано на початку кожної частини.

На виконання всіх завдань роботи відведено **90 хв.** Розподіл часу між частинами роботи визначає вчитель / учителька.

1. Відповіді на завдання позначайте / записуйте у відведених місцях зрозуміло й чітко. Усні відповіді, записані за допомогою цифрового пристрою, записуйте якомога якісніше.

2. Намагайтеся виконати максимальну кількість завдань, раціонально розподіляючи відведений час. Додаткового часу ви не матимете.

3. Після завершення виконання завдань поверніть роботу вчителю / вчительці.

Увага!

**Під час виконання завдань працюйте самостійно і не заважайте іншим.
Пам'ятайте: у випадку виявлення ознак підглядання, списування чи плагіату
вашу роботу не буде зараховано**

Частина А

Розгляньте зображення та виконайте завдання 1–4.

Рисунок 1. Захар та беркут. Примітка. Джерело: Олег Шупляк (2012). *Захар та беркут*.
<https://shupliak.art/uk/gallery/hidden-images/zakhar-and-the-golden-eagle>

Рисунок 2. Фрагмент фільму. Примітка. Адаптовано з: юа фільм (2021). *Захар Беркут* - фільм українською.
<https://www.youtube.com/watch?v=SLpZ3ZH7GDO>

1. Картина О. Шупляка може бути ілюстрацією до твору про події часів

А зародження козаччини

Б українського національного відродження австро-угорського панування на українських землях

В нападу монголів на Карпатську Русь у 1241 році

Г пригноблення українського народу Російською імперією у 1840-х роках ліквідації козацького війська наприкінці XVII століття

2. Кадр з фільму, поданий на зображенні 2, стосується фольклорного твору, який за жанровою ознакою є

А розповіддю про неймовірні події з вигаданими героями

Б влучним висловом, який вказує на якусь життєву мудрість

В оповіддю про незвичайну подію, що сприймається як вірогідна

Г фантастичною історією про богів, героїв або чарівні сили

3. Розгляньте кадр із фільму, поданий на зображенні 2. Він відображає епізод, який у творі І. Я. Франка “Захар Беркут” є

А експозицією

Б зав’язкою

В прологом

Г розв’язкою

4. Чому, на вашу думку, Іван Франко надає головному герою прізвище *Беркут*? Яке символічне значення має це ім’я в контексті твору? (відповідь сформулюйте 2-4 реченнями)

Частина В

Прочитайте текст (числа в дужках позначають номери речень) і виконайте завдання 5–12. У тексті 1 окремі слова або фрагменти виділено графічно (скісними рисками, курсивом, жирним шрифтом). Ці елементи мають значення для виконання наступних завдань.

Текст 1

(1)Після виходу нової екранізації фільму «Захар Беркут» у 2019 році в Україні **виникло** багато суперечок. (2)Глядачі та критики **обговорювали** жанр, ідеї, акторів і технічне виконання. (3) Стрічка викликала як захоплення, так і розчарування.

(4)Фільм **належить** до жанру історичного екшену, знятий у стилі голл/лівудських пригодницьких драм. (5)Він динамічний, з великою кількістю боїв, але позбавлений глибокої рефлексії, що не/робить його подібним до поетичної версії 1971 року (режисер Леонід Осика).

(6)У центрі сюжету — боротьба тухольців за свободу. (7)Вони **символізують** демократичні цінності, а їхні вороги — жорстоку владу. (8)Автори провели паралелі з сучасною ситуацією в Україні, використовуючи символи: сокіл, знак Беркута, нагадує тризуб, а двоголовий орел — образ агресора.

(9)Сюжет *знав* змін: **з'явилися** нові персонажі (дружина Рада, син Іван), а конфлікт став більш сімейним. (10)Навіть хан Бурунда діє через не/сказану нікому особисту образу, що **спрошує** ідею твору. (11)Це зроблено для кращого сприйняття фільму міжнародною аудиторією.

(12)«Захар Беркут» (2019) — це спроба **представити** українську історію у форматі пригодницького кіно.(13) Він має сильне ідеологічне послання, але зміни в сюжеті та стиль подачі не всім припали до душі, ніби чогось не/вистачає...(14) Режисерами у стрічці більше **сказано** світу про Україну, ніж розкрито глибину не/зрівнянного Франкового твору.

Адаптовано: Пашенко А.Наукова робота за твором "Захар Беркут". ekmair.ukma.edu.ua. (б. д.). URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/b005e526-ae60-4c02-84af-c9166277d34a/content>

Виконайте завдання, що стосуються тексту 1. У завданнях 5–11 позначте одну правильну, на вашу думку, відповідь серед чотирьох запропонованих варіантів. На завдання 12 надайте письмову відповідь.

5. РАЗОМ треба писати НЕ зі словом у реченні

- А 5
- Б 10
- В 13
- Г 14

6. Виділене жирним шрифтом дієслово виконує синтаксичну роль означення в реченні

- А 1
- Б 4
- В 12
- Г 14

7. Щоб правильно зняти скісну риску в словах «голл/лівудський», «захопленн/ня», «цінн/ності», «виконанн/ня» треба пригадати правило

- А написання суфіксів
- Б спрощення в групі приголосних
- В написання префіксів
- Г написання подвоєних літер

8. До дієслів І дієвідміни належать усі подані нижче слова, ОКРІМ

- А нагадує
- Б зазнав
- В з'явилися
- Г говорить

9. Дієслово (виділене жирним шрифтом) доконаного виду вжито в реченні

А 2

Б 7

В 9

Г 10

10. Безособове дієслово вжито в реченні

А 2

Б 7

В 12

Г 13

11. Найбільш логічно та змістовно доповнить (замість тире) речення 6 дієслово

А розміщується

Б розгортається

В вимальовується

Г розташовується

12. Виберіть із запропонованих варіантів речення, у якому НЕ дотримано правил уживання безособових дієслів. Запишіть відредагований варіант у відповідне поле. Відредагуйте речення, у якому не дотримано правил вживання безособових дієслів.

А 3

Б 8

В 12

Г 14

Частина С

Прочитайте тексти 2 та 3 і виконайте завдання 13–15. Зауважте, що виконання цих завдань передбачає використання цифрового пристрою (наприклад, смартфона) з метою записування звукових чи відеоповідомлень. Тож підготуйте відповідні пристрої й обговоріть у класі разом з учителем / учителькою правила здійснення записів і їх передавання для оцінювання.

Текст 2

«Разом з непоганою роботою оператора й постановника сцен, дивитися на те, що діється на екрані зазвичай приємно. Водночас бойові сцени - все ще слабке місце українського кіно, їх не вміють ні сучасно ставити, ні знімати. А головна біда - сценарій, який з оповіді Франка перетворився на банальний сценарій фільму класу Б з розряду "нас мало, але ми завзяті"».

Адаптовано: Захар Беркут. Dzyga MDB. 2019. URL: <https://dzygamdb.com/uk/films/32>

Текст 3

«Із того, що хочеться зазначити: автори не стали прямо цитувати класику Івана Франка, фільм радше за мотивами, натомість додали сучасних меседжів. Слоган фільму — «У свободі моя сутність», і цим все сказано. З тих подій минуло 800 років, а в нас досі є свої "захари беркути" - такі сильні духом люди, як зазначив хтось із творчої групи».

Адаптовано: Захар Беркут. Dzyga MDB. 2019. URL: <https://dzygamdb.com/uk/films/32>

Виконайте завдання, що стосуються текстів 2-3, створивши усні записи з використанням цифрового пристрою. Усі необхідні для виконання завдань нотатки можете робити на відведених рядках. Зауважте, зроблені вами нотатки не будуть оцінювати — оцінюватися буде лише ваше усне мовлення.

13. Об'єднайтеся в пару з однокласником або однокласницею. Уявіть, що ви перебуваєте в студії після прем'єри фільму «Захар Беркут». Запишіть на свій телефон усне інтерв'ю, у якому буде висвітлено реакцію на два глядацькі коментарі — один позитивний, один негативний (тексти 2-3). Блогер-критик має коротко окреслити контекст прем'єри, зачитати обидва коментарі, поставити доречні запитання

представнику творчої групи та підбити підсумок розмови. Представник творчої групи має дати повні, аргументовані відповіді на запитання та прокоментувати обидві реакції з текстів 2-3. Дотримуйтеся норм літературної вимови та жанрової специфіки (*тривалість інтерв'ю до 3 хвилин*).

На відведених рядках можете зафіксувати потрібну вам для створення інтерв'ю інформацію (наприклад, у вигляді тезового сценарного плану)

---

14. Уявіть, що ви – активний глядач. Запишіть у голосовому форматі для платформи «КіноГолос» від особи коментатора з тексту Б або В міркування про те, чи погоджуєтесь ви з думкою, висловленою в останньому абзаці тексту А. У своєму повідомленні обґрунтуйте позицію, використовуючи щонайменше два аргументи з тексту Б або В на підтвердження думки. Дотримуйтеся норм літературної вимови, логіки висловлювання та жанрової специфіки. (*Тривалість голосового повідомлення – 1–2 хвилини*).

Інструкція щодо запису та надсилання:

1. Запишіть повідомлення за допомогою диктофона на телефоні або іншого доступного засобу.
2. Збережіть файл у форматі .mp3, .wav або .m4a.
3. Назвіть файл за шаблоном: Прізвище_Ім'я_Завдання14.
4. Надішліть файл на платформу, яку використовує ваш учитель (Google Classroom, Microsoft Teams, електронна пошта тощо).
5. Якщо завдання виконується офлайн — передайте запис на флешці або іншим погодженим способом.

---

15. Уявіть, що Максим Беркут — воїн, який боронить Україну сьогодні, як колись тухольці боронили свою землю. Максим зміг на короткий час вийти на зв'язок з полем бою. Від його імені запишіть відеозвернення, у якому герой говорить про свою сутність, свободу і боротьбу. Використайте слоган з тексту В, проведіть паралель між боротьбою тухольців і сучасною боротьбою українців. Дотримуйтеся норм літературної мови, логіки висловлювання і жанрової специфіки публічного звернення.

Відповідь містить до 3 помилок різного типу (*тривалість відеозвернення — 1-2 хвилини*).

Інструкція щодо запису та надсилання:

6. Запишіть повідомлення за допомогою диктофона на телефоні або іншого доступного засобу.
7. Збережіть файл у форматі .mp3, .wav або .m4a.
8. Назвіть файл за шаблоном: Прізвище_Ім'я_Завдання14.
9. Надішліть файл на платформу, яку використовує ваш учитель (Google Classroom, Microsoft Teams, електронна пошта тощо).
10. Якщо завдання виконується офлайн — передайте запис на флешці або іншим погодженим способом.

Частина D

Прочитайте уривки з твору І. Франка «Захар Беркут» і перегляньте фрагмент із однойменного фільму (реж. Леонід Осика, Кіностудія імені Олександра Довженка, 1971). Для перегляду відеофрагмента скористайтеся QR-кодом, поданим у завданні. Виконайте завдання 16–19.

<p>Текст 4</p> <p>Монолог Захара Беркута до громади</p>	<p>Текст 5</p> <p>Уривок із твору</p>
<p>— Гляньте ще раз на се знамено! Кожде колісце його ланцюга сковане блискучими срібними оковами в гарні узорі. Окови ті не обтяжають колісця, а додають йому оздобу й тривкості. Так само кожда громада має свої дорогоцінні установи і порядки, породжені потребами, упорядковані розумом мудрих батьків наших. Порядки ті святі, але не для того, що давні, що батьками нашими уладжені, тільки для того, що свободні, що не в'яжуть нікого доброго в добрім діланню, а в'яжуть лиш злого, що хотів би шкодити громаді. Порядки ті не в'яжуть і громаду, а тільки додають їй сили і власти для охорони всього, що добре і хосенне, а для знищення всього, що зле і шкідне. Коли б не ті срібні окови, дерев'яні обручки легко могли би потріскати, і вся одноцілість ланцюга пропала би. Так само, якби не наші святі громадські установи, то й уся громада пропала би..</p>	<p>...Тугар Вовк не наблизився до ради.</p> <p>— Здорові були, громадо! — сказав він, дотикаючи рукою свого шолома, але не знімаючи його з голови.</p> <p>— Здоров будь і ти, боярине! — відповіла громада.</p> <p>Тугар Вовк гордим, безпечним поступом вийшов перед громаду і, ледве окинувши її оком, проговорив:</p> <p>— Ви кликали мене перед себе,— і ось я. Чого хочете від мене?</p> <p>Слова ті сказані були різким, гордим голосом, котрим боярин, очевидно, хотів показати громаді свою вищість. При тім він не дивився на громаду, але обертав у руках свій топір і немов любувався блиском його вістря та обуха, показуючи явно, що глибоко погорджує цілою тою радою.</p> <p>— Ми закликали тебе, боярине, перед суд громадський, щоб, заким осудимо твої поступки, вислухати твого слова. Яким правом і в якій цілі ти робиш кривду громаді?</p> <p>— На суд громадський? — повторив, немов зачудований, Тугар Вовк, обертаючись лицем до Захара.— Я княжий слуга і боярин. Ніхто не має права судити мене, окрім князя і рівних мені бояр.</p>
<p>Адаптовано: Франко І. «Захар Беркут» Іван Франко, читати онлайн текст твору. Освіта.UA. (б. д.). URL: https://osvita.ua/school/literature/f/65158/list-9.html.</p>	

16. Уявіть, що ви – радник тухольської громади, який має оцінити поведінку Тугара Вовка в сцені громадської ради. Ваше завдання: скласти поведінковий профіль персонажа, визначивши 2 дії, які свідчать про його ставлення до громади, навівши приклад з тексту або фільму, що підтверджує кожну дію, та пояснивши емоційний ефект і причину (як це впливає на атмосферу спілкування). Результати внесіть у таблицю.

Ставлення до громади / Приклад з тексту	Емоційний ефект / Причина

17. Уявіть, що ви – комунікатор, якого громада запросила допомогти в спілкуванні з Тугаром Вовком. Ваше завдання: виявити один момент, де між сторонами виникає непорозуміння (оригінальна репліка, яка викликала напруження, пояснити, чому це створює конфлікт, і переформулювати репліки так, щоб зменшити напруження (запропонуйте альтернативну репліку, яка могла б покращити діалог). Результати вашої роботи подайте у вигляді “Порадника тухольського комунікатора”, керуючись схемою (обсяг — 3-5 речень).

1. Що сказав Тугар Вовк?
2. Чому це створило конфлікт?
3. Альтернативна репліка, яка звучить спокійніше.

---

18. Уявіть, що в горах Тухлі є камінь пам’яті, який зберігає голоси тих, хто боронив свою землю. На основі уривків з повісті або фільму створіть послання, яке могло би бути викарбуване на цьому камені. У ньому передайте дух тухольської громади, використайте посилання на слова Захара Беркута або ситуацію з Тугаром Вовком, зверніться до майбутніх поколінь. Дотримуйтеся норм літературної мови, логіки висловлювання і жанрової специфіки (обсяг — 4-6 речень).

Увага! Ви завершили виконання роботи. Якщо у вас залишився час — перевірте відповіді, у яких сумніваєтеся, а також переконайтеся, що ви зафіксували всі відповіді.

Завершіть роботу за вказівкою вчителя / вчительки.